ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ"

Bucureşti, Griviţei 23

REZULTATUL TRAGERII DIN 15 AUGUST 1940 CONTINUARE (C. LOZUM) LA TRAGEREA FESTIVA

Poliţa 1860 Simion Chiriliuc; pol. 1861 Maria Giulescu; pol. 1862 Ion Ianculescu; pol. 1872 Stoica Chirică; pol. 1873 Const. Negulescu; pol. 1874 Sofia Ionescu; pol. 1875 Moise Petrescu; pol. 1876 Nedelcu Constantin; pol. 1880 Rădescu Constantin; pol. 1881 Olga Cpt. Gr. Vasiliu; pol. 1882 Nestor P. Sichitiu; pol. 1886 Nicolita I. Andreianu; pol. 1888 Vasilescu N. Stere; pol. 1901 Col. Gh. Amzulescu; pol. 1902 George Blaha; pol. 1903 George Blaha; pol. 1920 Chivu Nicolaie; pol. 1921 Fr. Filip Duiculescu; pol. 1922 Alexandrina Botez; pol. 1923 Viorica Ing. Pop; pol. 1958 Maria Maior Vamanu; pol. 1934 Sevasta Stavarache; pol. 1956 Ing. Ştefan Angelescu; pol. 1948 Lt.-Col. Cardaş Horaţiu; pol. 1984 Antoneta Bălaşiu; 1985 pol. Paul Bălaşiu; pol. 1900 Lt.-Col. M. Kaczor; pol. 1993 Artemiza Dimitriu; pol. 1994 Maria Albescu; pol. 1974 Runtov Ştefan; pol. 1997 C. I. Petrescu.

10 cupoane — din preună cu taxa de manipulaţie de lei 20 — dau drept cetitorilor asiguraţi la 1 bon de participare la TRAGEREA FESTIVA a cărei dată se va anunţa la timp, în afară de bonurile primite.

CEREŢI LAMURIRI ŞI PROSPECTE.

APROVIZIONAREA CAPITALEI CU LEMNE DE FOC

INTRUNIREA DELA CAMERA DE COMERŢ ŞI INDUSTRIE

In vederea aprovizionării Capitalei cu lemne de foc, Camera de comerţ a convocat la o întrunire publică pe producătorii mari engrosişti şi sindicatul comercianţilor detailişti de lemne de foc pentru a se lua urgente măsuri de aprovizionarea cu lemne a Capitalei.

In marea sală a Camerei de comerţ, tixită până la ultimul loc, a fost desbaterea acestei mari probleme, care interesează toate clasele sociale şi în special pe micii funcţionari şi muncitori.

D. preşedinte Negel, asistat de d-nii Denischiotu, secretar general al Camerei de comerţ, precum şi de d. consilier Mihail Gr. Romaşcanu, comisarul guvernului, a prezidat această interesantă adunare.

D. Negel, mulţumeşte celor prezenţi pentru modul cum au răspuns la invitaţiunea Camerei. D-sa face o expunere asupra problemei aprovizionării cu lemne de foc a Capitalei, şi cere concursul tuturor celor interesaţi ca în timpurile de azi, fiecare să-şi facă întreaga datorie, pentru a usura, cât mai mult această gravă problemă, care atinge în special clasele muncitoare din Capitală.

Au participat la discuţii d-nii: Romulus Teodoru, preşedintele comercianţilor detailişti de lemne de foc, care a dat citire celor două memorii înaintate de organizaţia d-sale ministerului economiei naţionale, din care reiese că negustorii detailişti de lemne de foc, din Capitală cer sprijinul guvernului şi Camerei de comerţ pentru a se putea aproviziona cât mai urgent cu lemne de foc, din Capitală cer turor categoriilor sociale şi în special micilor funcţionari şi muncitori din Capitală.

D. Pandele Gavrilescu comerciant, arată dificultăţile ce le întâmpină comercianţii din cauza preţurilor ce li se cer de producători, cari scumpesc lemnele la locul de producţie.

D. Romaşcanu, comisar al guvernului, a făcut o amplă expunere a modului cum guvernul doreşte o cât mai grabnică soluţionare a aprovizionării Capitalei cu lemne de foc, avându-se în vedere timpul înaintat şi mai ales fixarea preţurilor la lemne de foc. D-sa a promis tot sprijinul guvernului şi a făcut un călduros apel la toate clasele interesate, producători, engrosişti şi detailişti, ca împreună să ajungă cât mai curând la o înţelegere, pentru a grăbi aprovizionarea Capitalei cu lemne de foc.

In acest scop Luni 19 August va fi o nouă întrunire, spre a se lua hotăriri în acest sens.

Aprovizionarea populaţiei

din Moreni cu untdelemn

Moreni, 15 August

Primăria comunei Moreni a luat măsuri pentru aprovizionarea populaţiei cu ulei de floarea soarelui, aducând în localitate o însemnată cantitate de ulei, pe care a distribuit-o următorilor: comercianţi, spre a o vinde populaţiei: St. Alexi, Mitică Căzănoiu, V. Suruberu, Ion Coman, Ion Ştefan, Ion Filipescu, Gh. Ludu, Gh. Coman, D. Stroilescu, Gh. Minoiu, Gh. Savu, D. Popa, Nic. Cioc, Georgescu-Lac, V. Ambrozie, Gh. Aldea, St. Moreanu, N. Copoiu, Gh. Moraru şi Ion Baros.

Preţul litrului de ulei a fost fixat la 62 lei şi se va vinde contra unui bon eliberat de primărie, spre a se evita aprovizionarea numai a unei categorii de locuitori.

La primărie, d. primar Bălăescu va ţine o evidenţă a cantităţii ce se mai află la fiecare comerciant, precum şi o evidenţă a locuitorilor cari au cerut bonuri.

Cari vor cere un preţ mai mare de cât cel fixat de d. primar, li se vor dresa acte de dare în judecată la legea speculei. Se cere însă pentru această şi concursul populaţiei, fiindcă nimeni nu are nici un motiv să pretindă un preţ mai mare, iar cumpărătorii nici un motiv să se aprovizioneze cu o cantitate mai mare, de teamă că nu vor mai găsi mai târziu ulei şi deci să plătească mai mult numai ca să obţină mai mult, căci primăra a luat toate măsurile de aprovizionare continuă.

Ceeace am mai ruga pe d. primar ar fi ca să aplice sancţiuni şi la piaţa de zarzavaturi unde preţurile au întrecut pe ale Ploeştilor, în scumpete.

Deschiderea târgului de mostre dela Sibiu

Sibiu, 18 August

Azi dimineaţă la ora 11, s'a făcut deschiderea solemnă a celui de-al optulea târg de mostre din Sibiu.

Erau de faţă I. P. S. Mitropolit dr. Nicolae Bălan, P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului, d-nii subsecretari de stat Stoica şi Strat, şefii tuturor autorităţilor, ai organizaţiei Partidului Naţiunii şi ai Străjii Ţării, şi fruntaşi ai vieţii locale.

Un sobor în frunte cu păr. protopop Neagu a oficiat un scurt serviciu divin, iar d. deputat Nicolae Martin, preşedintele Camerei de comerţ din Sibiu, a urat oaspeţilor bun sosit.

După aceea, d. Valer Bosdoc, secretarul general al Camerei de comerţ şi directorul târgului, a făcut un scurt istoric al silinţelor sibiene în ceeace priveşte organizarea şi permanentizaraa acestui târg, unicul de acest fel din ţară.

D. Strat, subsecretar de stat la ministerul de finanţe, a arătat că e adânc mişcat de ceeace a găsit la Sibiu, în sectoarele industriei şi comerţului şi a făgăduit că va stărui cu toată hotărârea să satisfacă necesităţile târgului şi că va lupta alături de sibieni pentru legiferarea permanentizării lui.

A urmat vizitarea standurilor, a căror amenajare din cauza ploii n'a fost complet terminată.

La deschidere au participat toţi preşedinţii Camerelor de muncă, în frunte cu preşedintele Uniunii Camerelor de muncă.

După vizitarea standurilor, a urmat masa comună, la care s'au rostit mai multe toasturi.

Ploaia, care a durat aproape toată ziua, n'a îngăduit ca solemnitatea să se desfăşoare într'un cadru mai impunător.

Memento

Calendar

MARŢI 20 AUGUST

Ort.: Sfântul Prooroc Samuel (155 în. Chr.).
Cat.: Sfântul Bernhard († 1153).
Prot.: Bernhard.
Evreesc: 16 Av 5700.
Mahomedan: 16 Regeb 1359.

*

Bătălia dela Dealul Porcului (1917).

*

Răsăritul Soarelui 5.24; Apusul Soarelui 19.13.

FAPTE ŞI GANDURI DIN ALTE VREMI
20 AUGUST

1808. La ora patru dimineaţa a intrat în Bucureşti bătrânul Hasan Paşa. Aga Paşa, venind dela Odesa, eliberat din sclavia în care îl luaseră Rusii când au ocupat cetatul Bender, şi şi-a luat locuinţa la Podul Calicilor, în casa lui Grădişteanu.

1817. Domnitorul Scarlat Callimah, al Moldovei, pentru a preveni pe viitor incendiile, dădu poruncă lui Nicolae Rosetti agă de Iaşi, să nu mai îngăduiască nimănui a face dugheană de lemn, ci numai din piatră şi de cărămidă, iar cei ce vând praf de puşcă să nu mai ţie decât o mică cătime în dughenele lor, iar restul să-l ţie prin pivniţe, la mahala.

1877. Se alcătueşte următorul cabinet ministerial: Ion C. Brătianu, preşedinte, interne şi ad-interim la război; Ion Câmpineanu, justiţie şi ad-interim la finanţe; Ion Docan, lucrări publice; Mihail Kogălniceanu, externe; Gh. Chiţu, culte şi instrucţiune publică.

GEORGE DINCA

Radio

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO

— (Ora românească) —

17.55: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. şi 25.51 m. în fiecare Sâmbătă.

18.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. şi 25.51 m.).

18.45—19: DUNĂREA (325,4 m.) 922 kHz. Bremen II 1339 m. şi posturile de unde scurte. DJA 31,38 m. şi DTP 25,31 m.

19.50: TIRANA (49,30m.) afară de Duminică.

20.15: ZEESEN (31,38m.)

20.30—20.40: DUNĂREA (325,4 m.) 922 kHz., Bremen II.

21.35: BELGRAD (49,18m.)

22.15—22.30: DUNĂREA (325,4 m.); 922 kHz. şi postul de unde scurte DJA 31,38.

22.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 16.84 m., 19.70 m., 25.40 m., 31,15 m., 41.55 m., 221 m. şi 263 m.).

22.30: LONDRA (261m.)

22.30: DAVENTRY (30.96m.-49.59 m.-41,49 m.)

MARŢI 20 AUGUST

RADIO-EXPERIMENTAL
32,4 m. 9259 kHz. 2 kw.
RADIO-ROMANIA
1875 m. 160 kHz. 150 kw.
RADIO-BUCUREŞTI
364,5 m. 823 kHz. 12 kw.
RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTA 32,4 m.

6.45: Ora dimineţii.
RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13: Ora; Jurnal cultural; Cota apelor Dunării şi barei Sulina; Sfaturi gospodăreşti şi igienice; Note culturale şi publicaţii; Stiri artistice şi culturale; Radiofonice; Sport; Spectacole.

13.15: Nită Sandu (fluer) acompaniat de Mitică Ciuciu (ţambal): I. Pentru ochi ca murele, doină; Hora junilor din Braşov; Ciocârlia; II. Mitică Ciuciu (ţambal): Trandafir pe de răzoare şi Hora din Căluşi; Cine a pus cârciuma'n drum şi Horă.

13.40: Romanţe — Gică Petrescu (voce) acompaniat la pian da Sile Dinicu: Balada crucii de mesteacăn de I. Fernic; Am incercat să uit de Nello Manzatti; Să te iubesc pe tine de Al. Leon; Serisoarea de Casvan; De dorul tău de Vilnou.

14: Radio-jurnal.

14.30: Aurel Alexandrescu — Cântece populare din Ardeal, Oltenia şi Basarabia: Brediceanu: a) Turturea din valea seacă; b) Sus în vârful dealului; c) Voinice cu părul creţ; Lungu: a) Alei cocârdule; b) Cucule pasăre blândă. Vasile Popovici: a) Cucuşor de pe pădure; b) Te-ai dus dela mine; c) Cântec de pahar.

14.50: Muzică de dans (discuri): Margarita — fox de Grever; Rio Negro-tango de Raymond; Vals de Strocker.

15: Inştiinţări.

RADIO ROMANIA

19.50: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20: Ora; Mistica pământului de Pan M. Vizirescu.

20.15: Muzică din epoca stilului galant (discuri): Rigaudon, Musette şi Tamburin de Daquin şi Les vieux et les jeunes seigneurs de Couperin (clavecin: Roesgen Champion); Arietta lui Cloris de Lulli (voce: Yvonne Printemps); Giga din „Suita de balet" de Grétry (Orch. Conservatorului, dirij. de Piero Coppola); Arii din „Castor şi Pollux" de Rameau şi „Theseu" de Lulli (voce: Panne Laval); Două arii din „Suita" de Francois Couperin (Colegiul de muzică din Wiesbaden).

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTA 32,4 m.

20.40: Radio-jurnal (I).

21: Gabriel Năruja (voce): Cântece italieneşti.

21.25: Recital de pian — D-ra Nadia Chebap: Muzică de Schumann; Nocturnă.

22: Radio-jurnal (II); Sport.

22.20: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană, italiană, franceză şi engleză.

22.40: „Cavaleria rusticana", operă într'un act de Mascagni (discuri):

Distribuţia:

Santuzza: Arangi Lombardi; Lola: Maria Castagna; Turiddu: Antonio Melandri; Alfio: Gino Lulli; Lucia: Ida Mannarini.

Orch. Operei Scala dirij. de Molajoli.

MIERCURI, 21 AUGUST

RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTA 32,4 m.

6.45: Ora dimineţii.
RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13: Ora; Jurnal cultural; Cota apelor Dunării şi a barei Sulina; Sfaturi gospodăreşti şi igienice; Note culturale şi publicaţii; Stiri artistice şi culturale; Radiofonice; Sport; Spectacole.

13.45: Taraful Ion Matache (Muzică ţărănească): Ca la Breaza după Topolog; Ajunge Leano ajunge (voce Măriuca Matache); Sârba lui 22 şi Floricica din câlus; Tii tu minte mândro bine; Despăgubeşteme lele (voce: Măriuca Matache); Sârbe oltenesti.

13.25: Ansamblul „Mezey": Blues de Brahms; Un cor dulce de Reinhard-Grappelly; Nagasaky de Warren; Ceai în doi de Jaumas; Intocmai ca tine de Field Hugh; Când ziua s'a sfârşit de Katscher; Mos Ene de Whiting; Blues de Braham.

14: Radio-jurnal.

14.30: Muzică de orchestră (discuri): Fragment din suita „Iberia" de Albeniz (Orch. simf. din Madrid, dirij. de Fernandez Arbos); Fragment din „Suita de dansuri" de Künneke (Orch. filarm. din Berlin, dirij. de autor).

15: Inştiinţări.

RADIO ROMANIA

19.50: Radio-jurnal în limba maghiară.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20: Ora; Turismul, o formă a conştiinţei naţionale de Al. Bădăuţă 20.15: Bachanale (discuri): Bachanale din „Anotimpurile" de Glazounow; Corul cheflilor din „Damnaţiunea lui Faust" de Berlioz; Bachanala din „Samson şi Lalila" de Saint Saëns (Orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Stokowski); Cântec de chef din „Povestirile lui Hoffmann" (voce: Julius Patzaki): Kermessa din „Faust" de Gounod (voce: Michael Cozette şi corul Operei din Paris).

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREŞTI ŞI RADIO ROMANESC PE UNDA SCURTA 32,4 m.

20.40: Radio-jurnal (I).

21: I. Lieduri şi arii de operă: D-ra Nella Dimitriu (voce): Să stăm obraz lângă obraz de Jensen; Prinţesa de Hinrichs; Iubire tăinuită de Grieg; Arie din opera „Safo" de Goumod; Aria pajului din Romeo şi Julietta de Goumod. II. D. Mircea Lazăr (canto).

21.35: Muzică de cameră — Quartetul Theodorecu: Al. Theodorescu-vioara I; I. Jelescu-vioara II; Al. Rădulescu-viola şi I. Fotinovioloncel: Quartetul de Verdi.

22: Radio jurnal (II); Sport.

22.20: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană, italiană, franceză şi engleză.

22.40: Take San Marina (voce): Muzică grecească: Stânca de Strombouli; Batista de Sachelarie; Ochi de safir de Rodios, Broderia de Stagiapostolu.

22.55: Ion Fotino (violoncel) acomp. de d-ra Maria Fotina (pian): Sonată de Mozart; Biccordanza de Maasalo; Rondino de Sibelius.

23.15—23.30: Cântăreţi de muzică usoară (discuri): Giannina mia, Vals de Friml (voce: Fernando Orlandis); Lied de Leux (voce: Rosita Serrano); Melodie de Deltour (voce: Serge Reval); Fandaguillo de Mostoza (voce: Estrellita Castro); Sansonetă de Hübner (voce: Fin Olsen).

Un balcon prăbuşindu-se omoară un muncitor

Constanţa, 16 August

O impresionantă nenorocire s'a întâmplat ieri după amiază în cartierul Andolchioi din oraşul nostru.

Un balcon de beton dela locuinţa lui Gabriel Ipechian, din str. Titu Maiorescu 47, fiind prost legat de zidul clădirii s'a prăbuşit căzând peste locuitorul Iosif Mailat, care stătea dedesubt.

Având serioase leziuni la cap, în stare extrem de gravă locuitorul Iosif Mailat a fost ridicat în grabă şi transportat la spitalul „Dr. Sion" unde, cu toate îngrijirile date, a încetat din viaţă.

Parchetul a ordonat să se facă cercetări pentru a se stabili din ce cauze s'a întâmplat această nenorocire şi cine poate fi făcut răspunzător de ea.

Actualitatea ştiinţifică

Inundaţiile din China.—Pepeni verzi pe măsura răcitoarelor electrice. — Tomatele se transformă

De cinci ori în ultimele cinci sute de ani, fluviul Galben şi-a schimbat cu desăvârşire albia, căutând când o eşire la mare, când alta. De fiecare dată, milioane de chinezi au plătit cu viaţa toanele uriaşului fluviu. Telegramele anunţă acum că apele fluviului Galben, din nou revărsate, caută o nouă albie. Când şi-o va găsi, nu se ştie

Fluviul Galben isvorăşte din Mongolia, e albastru, limpede, când taie deşertul Gobi şi devine galben când pătrunde în câmpia chineză, unde apele lui ţin în suspenie părticele mici de loess, — loess care-i dă culoarea galbenă. Lung de 4.000 km., navigabil numai la vale, fluviul Galben este un binefăcător atunci când e liniştit. Ca şi Nilul, se revarsă în fiecare an moderat şi aduce apă ogoarelor de orez, asigurând hrana de temelie a chinezului.

Dar, din timp în timp, cum s'a întâmplat acum, fluviul Galben se revarsă din cauza ploilor. Ploile din China — spun cei care le-au văzut — nu se pot asemăna cu ploile dela noi. Zile întregi, între cer şi pământ se lasă o perdea de apă, o perdea lichidă prin care nu poţi trece şi prin care nu vezi nimic.

Din cauza ploilor, afluenţii fluviului Galben se umflă, fluviul se revarsă repede, pământul galben, cleios, nu absoarbe apa, nivelul apelor creşte într'o noapte cu 5 metri — şi atunci începe prăpădul

Când ploile încetează şi când se pare că apele dau înapoi, se deslănţuie furtunile grozave ale Chinei, tifoanele. Oamenii mor pe capete, animalele mor şi ele, cadavrele infectează apa şi astfel, cu apă de jur împrejur, oamenii ajung să moară de sete.

Iată ce înseamnă, în câteva cuvinte, o revărsare de ape în China.

Ştiinţa, care aduce alinarea atâtor suferinţe omeneşti, nu poate face deocamdată nimic pentru chinezi. Zăgazurile, oricât ar fi de puternice, nu pot ţine piept apelor umflate ale fluviului Galben. Trebuie să se găsească altceva

Din fericire pentru chinezi, ei nu sunt singurii care suferă de furia apelor. Americanii au şi ei inundaţiile lui Mississipi. Dar în timp ce chinezii primesc inundaţiile cu braţele încrucişate, americanii vor să înveţe să le stăvilească. Şi vor reuşi

In laboratorul de cercetări hidraulice al institutului technologic din Pittsburg, şi Mississipi şi fluviul Galben sunt reproduse în miniatură, sub forma unor fluvii pitice. Inginerii laboratorului studiază în mic măsurile de canalizare şi îndiguire, care vor fi aplicate apoi pe scară mare. Minieturile acestea de fluvii curg în aceleaşi condiţiuni ca fluviile pe care le imită, şi pe terenuri de aceiaş compoziţie. Prin instrumente care de care mai ingenioase, inginerii hidraulici pot măsura presiunea apelor, pot măsura rezistenţa pământului şi rezistenţa zăgazurilor; din măsurătorile şi experinţele lor, ies formule şi metode care vor face cu putinţă prevederea inundaţiilor şi — ceeace e mai însemnat — împiedecarea inundaţiilor. S'a găsit că o serie de canaluri construite cu socoteală, după o anumită formulă, dealungul unui fluviu, împiedică revărsările catastrofale Cât de curând, sfaturile inginerilor hidraulici din Pittsburg vor fi aplicate şi in China. Poate că astfel în istoria Chinei va începe o eră nouă.

*

Acum doi ani, Uniunea fabricanţilor americani de răcitoare electrice, a înaintat Ministerului agriculturii din Washington un memoriu care a părut ciudat multora. Memoriul acesta, cerea, nici mai mult nici mai puţin, ca laboratorul de experienţe al Ministerului Agriculturii să găsească sau să creeze o specie de pepeni verzi mici, cu un diametru care să nu treacă de 20 cm. Aceşti pepeni mici trebuiau să intre uşor în polităle din interiorul răcitoarelor electrice, polite prea mici şi prea apropiate pentru pepenii verzi obisnuiţi, de dimensiuni mari. Pentru întâia oară se cerea corectarea Naturii, printr'un memoriu. Vă închipuiţi cât s'au distrat gazetele humoristice americane pe seama fabricanţilor de răcitoare care comandau pepeni pe măsură.

Autorităţile din Washington au socotit însă că cererea fabricanţilor de răcitoare e îndreptăţită şi că în adevăr se simte nevoia unor pepeni mai mici. Problema a fost dată în cercetare laboratorului de experienţe botanice din Charleston şi specialiştii laboratorului au căutat soluţia.

Anul acesta s'au recoltat pentru a doua oară aceşti „pepeni pe măsură". Incrucişând pepenii verzi americani cu pepenii verzi sălbateci din Africa, s'au obţinut pepeni mici, cari peste 2 sau 3 ani vor fi şi mai mici, corespunzând întocmai prescripţiilor memoriului fabricanţilor de răcitoare. Dar, în acelaş timp, pepenii aceştia mici sunt de două ori mai dulci decât pepenii mari de până acum

Porniţi pe această cale, botaniştii laboratorului din Charleston speră ca până în câţiva ani să dăruiască lumii o specie de pepeni mici, dulci, cu coaja subţire, uşor de transportat şi rezistenţi la boală.

*

Institutul de cercetări agricole dela Muenchenberg, din Germania, a realizat o transformare senzaţională: transformarea pătlăgelei roşii din legumă în fruct, un fruct care poate sta alături de mere, de pere sau de caise. Spre deosebire de legume, fructele se caracterizează prin conţinutul lor în zahăr şi prin aciditatea lor, două elemente cari trebue să se îmbine cât mai armonios.

Agronomii germani au cultivat mai bine de 20.000 de răsaduri şi prin încrucişări au reuşit să sporească până la 10% conţinutul în zahăr al tomatelor. 10% zahăr cuprind şi merele şi perele. Tomatele care au acest procent de zahăr nu mai sunt deci legume, ci fructe.

Transformarea aceasta ne aminteşte începuturile grele ale tomatei.

S'ar putea spune că în lumea plantelor ca şi pe alte tărâmuri, gloria se cucereşte în străinătate S'a întâmplat astfel cu tomata, pătlăgeaua roşie, care acum 400 de ani era necunoscută şi care astăzi este apreape tot atât de răspândită ca şi grâul.

Cei dintâi europeni care au pus piciorul în America, au descoperit o plantă care dădea fructe roşii, fructe pe care indienii din Mexic le numeau *tomati*, dar nu le mâncau. Prin secolul al XVI-lea, planta aceasta cu fructe roşii a fost adusă în Europa ca să împodobească grădinile şi abia în secolul al XVIII-lea pătlăgeaua roşie a găsit loc pe mesele europene. Dar au trebuit să treacă încă 100 de ani pentru ca tomata, plecată din pământul american, să fie reintrodusă în America şi iată cum, abia în 1865, americanii au început să mănânce pătlăgele roşii.

Academia Română

acordă o bursă pentru istorie

Academia Română va acorda în toamna acestui an bursa *„George M. Vlasto"*, de 100.000 lei, din venitul fondului Maria Antachi, *pentru specializare în istoria Europei sud-estice prin cercetarea isvoarelor turceşti.*

Bursierul îşi va fixa dept centru de cercetare oraşul Istanbul.

Bursa se va acorda, pe timp de un an, prin concurs ţinut în localul Academiei Române între 1-15 Octombrie 1940.

Candidaţii trebue să fie cel puţin licenţiaţi şi de preferinţă doctori în litere — specializarea istorie — dela una din facultăţile din ţară.

Se admit la concurs numai candidaţi români, fii de părinţi români.

Cererile de înscriere la concurs, însoţite de diploma de licenţă sau de doctorat, se primesc la cancelaria Academiei (Bucureşti, calea Victoriei 125) până la 30 Septembrie inclusiv.

INCEPE CAMPANIA AGRICOLĂ DE TOAMNĂ

Cel mai bun sfătuitor:

Biblioteca agricolă a Ziarului UNIVERSUL

In curând complectează Nr. 100. Preţul fiecărui număr 10 lei

FRONTIERA ETNICĂ ROMÂNO-UNGARĂ

(Urmare din pag. I-a)

Alt autor ungur Beksicsi Gusztay, în lucrarea sa „Maghiarimea şi maghiarizarea", publicată în Budapesta în 1883, constată că cei 289.000 români din judeţul Caraş Severin formează „un zid de neînvins în calea maghiarizării, căci în faţa lor se găsesc numai 7000 unguri, după cum în judeţul Arad sunt 175.000 români şi numai 67.000 de unguri, iar în jud. Timiş sunt 150.000 români şi numai 25 mii unguri".

In harta etnografică a Ungariei, anexată la lucrarea „Statistica etnografică a Ungariei" („Magyorország népessigá sttatisztikáya Budapest 1884, publicată de ungurii Lang Layos şi Ikelflussy Iosef în 1884) se trasează frontiera etnică românească spre Tisa şi aproape de Debreţin, adică mai la vest de actuala frontieră româno-ungară.

Intr'altă lucrare publicată de Matlekovics în 1896 sub titlul „Ungaria cu prilejul mileniului" (Magyarorszag az ezredik évben, Budapest, 1896 vol. I) se fixează frontiera etnică românească la vest de cea actuală.

In hărţile etnografice ale geografului ungur Balogh Pal din 1904, frontiera etnică românească trece la Nord-Vest şi Sud-Vest dincolo de cea actuală. Contele Bethlen, contele Tisza, academicianul ungur, Varga Gyula şi Koloman Gherezi în anii 1912-1913, au fixat şi frontiera etnică română, aproape pe aceeaş linie cu frontiera actuală româno-ungară de vest a României.

Toate acestea dovedesc cu prisosinţă drepturile noastre nediscutabile şi imprescriptibile asupra teritoriului numit Transilvania.

R. SEIŞANU

BULETIN ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

(Urmare din pag. I-a)

ceste legiuni. In Dacia staţionau legiunile V Macedonică şi XIII Gemină având ca animale simbolice, prima vulturul şi a doua leul; în Moesia superioară legiunea IV Flavia şi VII Claudia, având ca animale simbolice taurul şi leul.

In sfârşit pe monetele amberor provincii sunt indicaţi anii emisiunii: AN. I., AN. II., AN. III., etc. Aceasta însemnează că odată cu înfiinţarea acestor monetării a început în fiecare provincie o eră monetară specială. Dar aceste ere n'au durat decât puţin timp: în Dacia 11 ani (dela Sept. 246—256/7), iar în Moesia superioară 16 ani (dela Sept. 239—254/5).

Numai legendele (inscripţiile) cari cuprind numele provinciilor sunt intru câtva diferite: pe

Fig. 3.

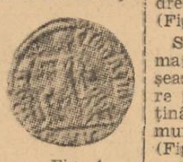

Fig. 4.

monetele Daciei: PROVINCIA DACIA, pe ale Moesiei superioare: P. M. S. COL. VIM = **Provincia Moesia superior colonia Viminacium.** Localitatea aceasta din urmă era capitala provinciei; astăzi se ridică pe ruinele ei satul Costolaci, al cărui nume este în legătură cu castelul roman de acolo (costol=castel).

Cât priveşte personificările celor două provincii pe monetele lor, sunt de asemenea foarte asemănătoare: o figură femeiască stând sau şezând între cele două animale simbolice şi ţinând în mâini unul sau amândouă drapelele legiunilor.

Pe monetele provinciei Dacia întâlnim încă sub Filip Arabul, întemeietorul monetăriei, ur-

mătoarele variante ale tipului ce reprezintă personificarea provinciei:

1. Figură femeiască (Dacia) stând în picioare şi având în cap boneta libertăţii, ţine în mâna dreaptă o sabie dacă, în stânga un drapel cu iniţialele: D. F.= **Dacia felix.** La dreapta ei un vultur, la stânga un leu. (Fig. 1).

2. Figură femeiască (Dacia) stând în picioare şi având în cap boneta libertăţii, ţine în mâna dreaptă sabia dacă, în stânga un drapel cu cifra XIII, la dreapta ei alt drapel cu cifra V. De o parte şi de alta un vultur şi un leu. (Fig. 2).

3. Dacia şezând între un vultur şi un leu ţine în mâna dreaptă sabia curbă, în stânga un drapel cu cifra XIII; la dreapta ei alt drapel cu cifra V. (Fig. 3).

Sub împăraţii următori s'a mai creiat un tip, care înfăţişează pe Dacia stând în picioare între un vultur şi un leu şi ţinând în mâna dreaptă o ramură, în stânga un sceptru. (Fig. 4).

Din cauza că pe monetele provinciei Dacia nu se arată localitatea unde au fost bătute, s'au emis mai multe ipoteze asupra oraşului unde funcţiona monetăria. Unii au propus Sarmisagetusa, capitala provinciei; alţii Apulum (Alba Iulia) centrul regiunii miniere. In sfârşit alţii având în vedere marea asemănare cu monetele Moesiei superioare au propus oraşul Viminacium de acolo. Dar din momentul în care monetăria din acest oraş a încetat înainte de cea din Dacia, această din urmă ipoteză nu este plauzibilă.

Ori cum ar fi, monetele provinciei Dacia prezintă pentru istoria noastră un interes deosebit şi merită să fie colecţionate şi studiate cu toată sârguinţa.

CONST. MOISIL

Masa oferită

de d. rezident regal al ţinutului „Marea" pentru omagierea Marinei Regale

Constanţa, 16 August

D. general adj. Traian Er. Grigorescu, rezident regal al ţinutului „Marea" a oferit ieri seară, cu prilejul serbării patronului Marinei, o masă pe bordul motonavei Basarabia, pentru omagierea Marinei Regale.

Au luat parte, d-ni: amiral adj. Păiş Nicolae, ministrul Aerului şi marinei, general adj. Traian Grigorescu, rezident regal al ţinutului, Horia Grigorescu, primarul municipiului; N. Rădulescu-Dobrogea, secretar general al ţinutului, amiral Bărbuneanu, amiral Rosca, amiral Constantinescu, general Arghiropol, comandor Macelariu secretar general M. A. M.; comandorii: Constantinescu-Claps, Georgescu, Panteli, Roman, Bardescu, Mihail Constantinescu, Stiubei, Butas, Dumitru Niculescu, lt. Constantinescu, etc.

Pentru d. ministru al aerului şi marinei

In legătură cu recentul comunicat al M.A.M. privitor la expirarea termenului pentru absolvirea cursurilor de apărare pasivă la 15 Septembrie, dată după care ar urma să se înceapă controlul şi amendarea contravenienţilor, suntem stăruitor rugaţi să solicităm d-lui ministru al aerului şi marinei prelungirea acestui termen, deoarece **din Iunie a. c., şi până acum s'au suspendat cursurile de apărare pasivă, ceeace pune în imposibilitate pe o mare parte a cetăţenilor de a fi la zi cu orele de curs.**

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

ŞTIINŢA PENTRU TOŢI

STAŢIUNEA ZOOLOGICĂ MARINĂ, „REGELE FERDINAND" DELA AGIGEA-CONSTANŢA

de RAUL CĂLINESCU

Ce este o staţiune zoologică marină. — Aşezarea staţiunii zoologice marine dela Agigea. — Activitatea ei ştiinţifică. — Ctitorul şi comemorarea lui. — Mari realizări la staţiunea dela Agigea

Cine pleacă cu trenul dela Constanţa spre Eforie şi se apropie de limanul Agigea, începe să vadă în stânga „Adăpostul Municipiului Bucureşti" şi apoi, pe dreapta, halta Agigea, aşezată cam la un capăt al cordonului de nisip ce separă lacul Agigea de plaja cu acelaş nume.

In halta Agigea trenul opreşte vara un minut. In acest anotimp, călătorii din tren puteau vedea în vremuri normale cum numeroşi studenţi naturalişti şi cercetători mai vârstnici ai naturii, coborau aici.

După ce trenul se pune din nou în mişcare, la capătul celălalt al cordonului litoral apare preventoriul Agigea, dependenţă a ministerului sănătăţii, după care, trenul goneşte la dreapta, pe lângă liman, lăsând în stânga dunele fixate de săbiile cenuşii ale orzului sălbatic, tivite de panglica albastră-argintie a mării.

Coborând în halta Agigea şi luând-o drept pe litoral, călătorul vede cu mirare, dincolo de instalaţiile preventoriului, o clădire lungă, cu două etaje, de dimensiuni impunătoare şi le coloare albă strălucitoare, flancată în părţi de câte o clădire mai mică. La poartă se observă o firmă pe care stă scris: „Staţiunea zoologică marină" Regele Ferdinand".

Ce este o staţiune zoologică marină? Este o instituţie ştiinţifică, prevăzută cu toate aparatele şi uneltele necesare pentru explorarea şi studierea Faunei mării ca şi a condiţiilor de viejuire a animalelor în mare, cu scopul de a se trage concluzii ştiinţifice şi mai ales practice în vederea ameliorării pescuitului.

Asemenea staţiuni zoologice marine sunt numeroase în ţările înaintate în cultură ca Franţa, Germania, Anglia şi Italia. Celebre sunt staţiunile zoologice dela Roscoff (Franţa), Helgoland (Germania) şi Napoli (Italia).

Staţiuni zoologice marine au şi vecinii noştri, sârbii şi bulgarii, la Split (Spalato), pe coasta Adriaticei şi la Varna, pe ţărmul bulgăresc al Mării Negre.

Pe ţărmul nostru în afară de cea dela Agigea, mai există o staţiune zoologică la Tăbăcărie-Mamaia, pendinte de P.A.R.I.D. şi condusă de distinsul naturalist Popovici.

Staţiunea zoologică dela Agigea există de 13 ani. Instituţie relativ tânără, a înregistrat în acest scurt interval de timp numeroase şi grele peripeţii — dar şi unele dintre cele mai fericite momente. Azi instituţia dela Agigea are o activitate ştiinţifică recunoscută şi un istoric glorios.

Acum 13 ani, pe locul unde astăzi se ridică maiestoasa staţiunea zoologică marină, nu era decât un câmp acoperit de dune, care cutropeau dinspre mare o clădire scundă şi ruinată ca şi o tranşee de beton, ruinată şi ea, rămase din timpul ocupaţiei germane. Bălării înalte până la brâu, creşteau pretutindeni şi acopereau aceste resturi. Şerpi, broaşte ţestoase, popândăi, sitari şi vulpi, se furişau nestingherite de nimeni prin acest paradis al